

Raadsvoorstel: Z/24/779072/D-1013582
Onderwerp: Bommenregeling

Datum: 10 februari 2026
Portefeuillehouder: Mark de Boer
I&O: Nvt
B&A / Raadsvergadering: 26 maart 2026
Opsteller: D. Rumpff, Team Stadsontwikkeling
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja

Onderwerp:

Bommenregeling en bodembelastingkaart ontplofbare oorlogsresten

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. De bodembelastingskaart ontplofbare oorlogsresten vast te stellen;
2. Via de Bommenregeling een bijdrage in de kosten te claimen voor uitgevoerd onderzoek voor een bedrag van € 29.920,-;
3. De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

Net als in andere gemeenten in Nederland zijn ook in Gorinchem oorlogshandelingen verricht waarbij explosieven zijn gebruikt. Als regel zijn een deel van die explosieven niet ontploft, het gaat dan bijvoorbeeld om blindgangers, maar ook om gedumpte munitie en dergelijke. Deze niet ontplofte explosieven vormen een gevaar voor handelingen in de bodem en waterbodem. In het verleden zijn op projectbasis onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van explosieven, maar tot voor kort is er nooit een gemeentebreed onderzoek uitgevoerd. Met als aanleiding de plaatsing van circa 100 nieuwe transformatorhuisjes in de stad en vanuit het oogpunt van kostenbesparing is opdracht gegeven om zo'n gemeentebreed onderzoek uit te voeren.

Gemeentebreed onderzoek naar niet gesprongen explosieven

Door het adviesbureau T&A Survey is een bureauonderzoek gedaan naar de beschikbare informatie over oorlogshandelingen waarbij explosieven zijn ingezet. Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van het Certificatieschema "Vooronderzoek en Risicoanalyse ontplofbare oorlogsresten" ("CS-VROO"). Hierbij is onder andere gekeken naar luchtfoto's uit de oorlog, verslagen van oorlogshandelingen, lokaal opgestelde rapporten en ander relevant bronnenmateriaal.

Beoogd effect:

Een belangrijk resultaat van het onderzoek is de "bodembelastingskaart ontplofbare oorlogsresten conflictperiode". Op deze kaart (zie bijlage) worden met rood de locaties aangegeven waar mogelijk nog niet gesprongen explosieven aanwezig zijn. De gele gebieden zijn ook verdacht, maar daar is de bodem in de naoorlogse periode al geroerd. Het grootste gedeelte van onze gemeente is echter groen, wat inhoudt dat daar geen vervolgonderzoek noodzakelijk is. Dit bespaart de kosten van bureauonderzoek bij elk project dat in de groene gebieden wordt uitgevoerd en waarbij handelingen in de diepere bodem aan de orde zijn. Bij projecten in de bodem in de rode en gele gebieden is aanvullend veldonderzoek wel aan de orde, bijvoorbeeld bij hei-activiteiten, aanbrengen van damwanden en gestuurde boringen.

Argumenten:

• <i>Kostenbesparing onderzoek ontplofbare oorlogsresten</i> Met het beschikbaar komen van het gemeentebrede onderzoek weten we waar de risicogebieden zijn in de stad. In het kader van projecten waarbij de bodem verstoord wordt, is nu voor grote delen van de stad bekend dat verder onderzoek niet nodig is. Dat voorkomt veel onderzoekskosten; • <i>Claim Bommenregeling</i> Volgens de Bommenregeling kunnen de kosten van het gemeentebrede onderzoek en die van alle uitgevoerde onderzoeken en handelingen die nodig waren voor mogelijk aanwezige explosieven sinds 2020 voor 68% worden gecompenseerd vanuit het Gemeentefonds.
Risico's:
Geen.
Financiën:
Naast het voorkomen van onnodige onderzoekskosten bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord, kunnen we gebruik maken van de Bommenregeling. Sinds 2021 heeft gemeente Gorinchem € 44.000,- (excl. BTW) besteed aan onderzoeken naar niet gesprongen explosieven, waarbinnen ook de kosten van het gemeentebrede onderzoek zijn opgenomen. Volgens de regeling kan 68% worden geclaimd, wat voor Gorinchem een bedrag van € 29.920,- inhoudt.
Participatie:
Participatie is nodig wanneer de bodembelastingkaart ontplofbare oorlogsresten uit het gemeentebrede onderzoek onderdeel wordt van het Omgevingsplan. Dit thema zal op een later tijdstip worden opgenomen in het Omgevingsplan.
Communicatie:
Wanneer het thema niet gesprongen explosieven wordt opgenomen in het Omgevingsplan zal dit, als onderdeel van de participatie, worden gepubliceerd.
Duurzaamheid:
Onnodige onderzoekskosten worden voorkomen bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord.
Vervolgproces:
• Na vaststelling door uw raad zal een claim worden ingediend bij het Gemeentefonds; • Op termijn zal participatie plaatsvinden bij opname van het thema ontplofbare oorlogsresten in het Omgevingsplan; • De financiële consequenties te verwerken in een begrotingswijziging.
Bijlagen:
• Vooronderzoek ontplofbare oorlogsresten (Onderzoek Conflictperiode) ter plaatse van het project 'Grondgebied gemeente Gorinchem'; D-970148 • Bodembelastingskaart; D-1014579

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 10 februari 2026

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

Aldus besloten in de raadsvergadering van 26 maart 2026

Griffier,
{{esl:Signer1:signature:size(200,50)}}

Voorzitter,
{{esl:Signer2:signature:size(200,50)}}